

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 527/2014-69

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Karolom Kocsisom, Advokátska kancelária, Sobieskeho 1739/56, Štúrovo, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 129/2004 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 129/2004 p o r u š i l základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Nové Zámky p o v i n ň ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľ sa napokon domáha toho, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v označenom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ďalej sa sťažovateľ domáha aj toho, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a úhradu trov konania.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, prípisom sp. zn. Spr 1012/14 z 18. novembra 2014 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu zo 7. decembra 2014.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol podrobnú chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„(...) V danej veci sa jedná o konanie o určenie práva vecného bremena prechodu cez pozemok, ktoré konanie je náročné na dokazovanie, pričom na množstvo procesných úkonov a zmenu účastníkov, v dôsledku ktorých je potrebné vo vzťahu k aktuálnemu odporcovi 1. doručovať všetky písomnosti pretlmočené do anglického jazyka spôsobuje to, že uvedená skutočnosť predlžuje celé konanie a neumožňuje súdu jednotlivé úkony vykonávať promptne. (...)

V predmetnej veci sa nevyskytli žiadne prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. O. s. p.

Mám za to, že v predmetnej veci boli všetky úkony zo strany tunajšieho súdu vykonávané bez prieťahov. Navrhovatelia niektoré svoje procesné podania doručovali súdu osobne, napriek tomu, že sú všetci v konaní zastúpení jedným právnym zástupcom, týmto spôsobili prieťahy v konaní tým, že tieto ich podania, ktoré boli síce obsahovo rozsiahle, ale boli podávané nekvalifikovane, nejasne, nepresne, čo v konečnom dôsledku spôsobilo, že zo strany konajúceho sudcu bolo potrebné odstraňovať zakaždým vady týchto podaní.

Zároveň Vám týmto oznamujeme, že v súlade s § 30 ods. 2 Zákona o Ústavnom súde súhlasíme s tým, aby Ústavný súd v predmetnej veci upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom podaní k vyjadreniu predsedu okresného súdu uviedol najmä, že:

«(...) predseda Okresného súdu v Nových Zámkoch na piatich stranách reaguje na sťažnosť sťažovateľa a v podstate zdôvodňuje a v podstate ospravedlňuje postup zákonného sudcu, ktorý rozhodoval vo veci týkajúci sa konania o určenie práva vecného bremena prechodu cez pozemok, ktoré je vedené Okresným súdom v Nových Zámkoch pod spisovou značkou 6C 129/2004 a súčasne popisuje, ktoré úkony zákonný sudca vykonal. K niektorým dôvodom uvedeným predsedom Okresného súdu v Nových Zámkoch mám výhrady. (...)

1. Pokiaľ Okresný súd vo svojom vyjadrení uvádza, že

V danej veci sa jedná o konanie o určenie práva vecného bremena prechodu cez pozemok, ktoré konanie je náročné na dokazovanie, pričom na množstvo procesných úkonov a zmenu účastníkov, v dôsledku ktorých je potrebné vo vzťahu k aktuálnemu odporcovi I doručovať všetky písomnosti pretlmočené do anglického jazyka spôsobuje to, že uvedená skutočnosť predlžuje celé konanie a neumožňuje súdu jednotlivé úkony vykonávať promptne.

V danom prípade súhlasím s tvrdením súdu, že k aktuálnemu odporcovi I. doručovať všetky písomnosti pretlmočené do anglického jazyka spôsobuje to, že uvedená skutočnosť predlžuje celé konanie a neumožňuje súdu jednotlivé úkony vykonávať promptne, ale súd iba doručuje, pritom súd doteraz neskúmal tú skutočnosť, že síce je nový odporca, ale z podpisu na kúpnej zmluve a z podpisov o prevzatí súdom doručených zásielok, je zrejmé, že sa nejedná o ten istý podpis a, že nový odporca bol vyfabrikovaný iba z dôvodu, aby sa konanie sťažilo a predĺžilo. Pritom doteraz súd nevykonal dokazovanie, ktoré navrhol navrhovateľ v piatom rade, [REDACTED], aby bol vypočutý advokát [REDACTED], ktorý by dosvedčil, že [REDACTED], vôbec nebol prítomný pri podpise zmluvy. Navyiac pokiaľ už tento odporca existuje, tak súd, ktorý nemal tušenia ohľadne doručovania do zahraničia a dožadoval sa informácií od Ministerstva spravodlivosti, tak

ani zrejme nemá skúsenosť s tým, že nielen treba písomnosť doručiť, ale aj účastníka je potrebné vypočuť, lebo výsluch účastníka je dôležitá súčasť dokazovania, pričom doručením písomností sa nezabezpečí stanovisko tohto odporcu, ktorý na doteraz zaslané dokumenty ani nereagoval a navyše niektoré dokumenty nebola potreba ani zasielať, lebo to vyplýva i z ustanovení riešiacie konanie ohľadne predbežného opatrenia. Týmto konaním sám súd sa značnou mierou podieľa na prieťahoch. Ďalej je potrebné poukázať na to, že na Ústavný súd Slovenskej republiky sa so sťažnosťou na prieťahy v konaní obrátili navrhovatelia ■■■■■ (■■■■■ (...), ■■■■■ (■■■■■ (...), ■■■■■ (■■■■■ (...), ■■■■■ (■■■■■ (...), pričom o ich sťažnosti rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod spisovou značkou IV. ÚS 50/2012. (...)

Následne sa na Ústavný súd Slovenskej republiky sa so sťažnosťou na prieťahy v konaní obrátili navrhovatelia ■■■■■ (■■■■■ (...), ■■■■■ (■■■■■ (...), pričom o ich sťažnosti rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod spisovou značkou III. ÚS 383/2012. (...)

Na Ústavný súd Slovenskej republiky sa so sťažnosťou na prieťahy v konaní okrem navrhovateľov sa obrátila i obec ■■■■■, ktorá je v procesnom postavení odporcu vo štvrtom rade, pričom o sťažnosti obce ■■■■■ rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod spisovou značkou III. ÚS 118/2013(...)

Pokiaľ ide o postup okresného súdu po vrátení súdneho spisu okresnému súdu 2. februára 2012 v súvislosti s v poradí prvým nálezom sp. zn. IV. ÚS 50/2012 z 10. mája 2012, tak tento bol poznačený naďalej pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu, pretože okresný súd pribral do konania nového tlmočníka uznesením zo 16. apríla 2012, ktorému písomnosti určené na preklad doručil 23. mája 2012. Tlmočník predložil okresnému súdu požadovaný preklad písomností až 24. septembra 2012, čo je v kontexte už existujúceho nálezu neprimeraná doba. Následne bol spis opätovne doručený ústavnému súdu v súvislosti s konaním o ďalšej sťažnosti účastníkov konania, ktorého výsledkom bol ďalší v poradí druhý nález sp. zn. III. ÚS 383/2012 z 23. októbra 2012. Ústavný súd vrátil súdny spis okresnému súdu 2. novembra 2012. Okresný súd okrem doručovania pretlmočených dokladov do predloženia súdneho spisu ústavnému súdu v súvislosti

s prerokovávanou sťažnosťou z 24. mája 2013 urobil len jeden relevantný úkon, keď rozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uznesením z 1. februára 2013.

S poukazom na uvedené nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky a z obsahu spisu vyplýva, že naďalej pretrváva neefektívny postup súdu o čom svedčí aj tá skutočnosť, že Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí uznesení zo dňa 30. júla 2013 č. k. 25Co/203/2013-865 ďalej odôvodnil tak, že

Odvolačný súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolania navrhovateľov v 5) a 6) rade a odporcu v 4/ rade bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov v 5) a 6) rade proti uzneseniu, ktorým bol odmietnutý návrh na nariadenie predbežného opatrenia, je dôvodné. (...)

Z uvedeného rozhodnutia Krajského súdu v Nitre je zrejmé, že návrh na vydanie predbežného opatrenia podaný navrhovateľmi v piatom a šiestom rade mal všetky náležitosti na to, aby Okresný súd v Nových Zámkoch mohol vydať predbežné opatrenie. Od 5. apríla 2011 do dnešného dňa t. j. 5. decembra 2014 uplynulo 1340 dní, pričom o predbežnom opatrení sa má rozhodnúť do tridsiatich dní, teda lehota na vydanie predbežného opatrenia je prekročená takmer štyridsaťsedemnásobne. Z uvedeného vyplýva, že konaním, alebo nekonaním Okresného súdu v Nových Zámkoch je nadmerne prekročená zákonná lehota a to svedčí o zámernom nekonaní súdu a zámernom spôsobovaní prieťahov zo strany Okresného súdu v Nových Zámkoch, lebo úkony vykonané súdom iba kozmeticky upravujú tieto prieťahy a mnohé z nich boli nadbytočné.

Napriek tomu, že už v troch prípadoch Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci prieťahov rozhodol o tom, že spôsobuje prieťahy a Okresnému súdu Nové Zámky bolo uložené aby sťažovateľom uhradil finančné zadosťučinenie vo výške 12.500 € a tiež bolo Okresnému súdu Nové Zámky prikázané, aby v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 129/2004 konal bez zbytočných prieťahov, súd naďalej spôsobuje prieťahy.

Popritom, pokiaľ by Okresný súd Nové Zámky vydal predbežné opatrenie, ktorým by sa odporcom nariadilo, aby navrhovateľom v piatom a šiestom rade bolo umožnené do rozhodnutia vo veci samej prechádzať cez pozemky odporcov v prvom a v druhom rade, tým by sa zabezpečili i východzie podmienky na rozhodnutie vo veci samej.

Pokiaľ Okresný súd vo svojom vyjadrení podrobne uvádza, jednotlivé úkony, tak toto je iba obrana a snaha ospravedlniť prieťahy. Pri pozastavení sa nad dôvodmi odročenia pojednávania, je treba konštatovať, že konajúci sudca nepožadoval hodnoverný doklad, ktorým by sa preukázali dôvody neúčasti účastníkov, predovšetkým odporcu v treťom rade. Súd postupne strácal autoritu až nakoniec došlo k tomu, že došlo k odpredaju nehnuteľností patriacich bývalým odporcom v prvom a druhom rade terajšiemu odporcovi v prvom rade. Tento predaj bol iba formálny a mal poslúžiť na predĺženie procesu rozhodovania, prípadne znemožniť vydať rozhodnutie vo veci samej. Tejto úvahe nasvedčuje skutočnosť, že podpis kupujúceho na kúpnej zmluve a v návrhu na vklad, čo je možné overiť v spise, ktorý bol prílohou vyjadrenia predsedu Okresného súdu Nové Zámky, k sťažnosti sťažovateľa, je diametrálne odlišný od podpisov súčasného odporcu v prvom rade [REDACTED] [REDACTED], rodeného [REDACTED], ktoré sa nachádzali na dokladoch potvrdzujúce prevzatie dokumentov doručených mu Okresným súdom. Pri porovnaní podpisov [REDACTED] [REDACTED] na doručenkách od zásielok určených [REDACTED] [REDACTED] od Okresného súdu Nové Zámky, nachádzajúcich sa v spise s podpisom na kúpnej zmluve a návrhu na vklad i laik musí dospieť k názoru, že autor podpisu na doručenkách a na kúpnej zmluve a návrhu na vklad nie je totožný. S poukazom na uvedené malo byť vykonané dokazovanie navrhnuté navrhovateľmi v piatom a v šiestom rade. Nakoľko boli vykonané výsluchy všetkých účastníkov, až na terajšieho odporcu v prvom rade, súd žiadne ďalšie dokazovanie by nemusel vykonávať, až na to, pokiaľ by súd nechcel preveriť podozrivý odpredaj nehnuteľností, patriacich bývalým odporcom v prvom a v druhom rade, [REDACTED] [REDACTED]. Na základe uvedeného by súd už nemusel vykonávať ďalšie dokazovanie a preto súdu nič nebráni, aby rozhodol vo veci samej. Nečinnosť súdu, alebo jeho benevolentný prístup k veci iritoval terajšieho odporcu v druhom rade k tomu, že zničil pôvodnú prístupovú cestu a naviac postavil betónový múr, ktorý nahradil doterajší drôtený plot s bránou, čím definitívne znemožnil prístup vlastníkov k ich nehnuteľnostiam. Teda týmto konaním navrhovateľa v prvom až šiestom rade a terajší odporcovia v treťom a vo štvrtom rade sa ku svojim nehnuteľnostiam nedostanú. (...)

Predseda súdu vo svojom vyjadrení poukazuje na to, konajúci sudca dňa 13.04.2011, uznesením vyzval navrhovateľa v 5. rade na odstránenie väd podaného návrhu na

nariadenie predbežného opatrenia. V danom prípade je treba proti tomuto odporovať, lebo Krajský súd v Nitre v uznesení zo dňa 30. júla 2013 č. k. 25Co/203/2013-865 mal ten názor, že návrhu navrhovateľa v 5. rade na nariadenie predbežného opatrenia bol spôsobilý na vydanie predbežného opatrenia. Z uvedeného je zrejmé, že konajúci sudca svojim postupom sa zaslúžil o prietahy konania vo veci spisovej značky 6 C 129/2004 Okresného súdu v Nových Zámkoch tým, že konajúci sudca nerozhodol v súlade s ustanovením § 75 odseku 4 O. s. p.. napriek tomu, že mal náležitosti § 75 odseku 2 O. s. p., bezodkladne ale najneskôr v lehote tridsiatich dní. Teda prietahy v tomto prípade trvajú najneskôr od 7. mája 2011, lebo úkony konajúceho sudcu, súvisiace s konaním o predbežnom opatrení boli nadbytočné. V tejto súvislosti je treba poukázať na ustanovenie § 75 odseku 8 O. s. p., kde sa uvádza, že „O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.“

Súd zrejme prehliadol, že až rozhodnutie o predbežnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho nariadenia. Zrejme súd opomenul, že iba ak je návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý (stalo sa právoplatné), súd odošle rozhodnutie do troch dní od jeho vydania. Pokiaľ konajúci sudca konal inak, tak svojím konaním sa pričínil o prietahy v konaní. S poukazom na uvedené teda aj preklad dokumentov a jeho doručovanie do USA bolo nadbytočné a aj tým súvisiace dotazy na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a vyčkание odpovede. Veď pre obyčajného občana platí, že o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka (teda aj konajúceho sudcu); domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Preto konajúcemu sudcovi musí byť známe ako sa doručujú písomnosti do zahraničia, lebo Haagsky dohovor o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach z 15. novembra 1965 bol zverejnený v Zbierke zákonov z roku 1982 pod číslom, ako Vyhláška ministra zahraničných vecí o Dohovore o doručovaní

súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach. Naviac platí i zásada *Iura novit curia* (...), teda pokiaľ súd pozná právo, tak pozná i zásady o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach a nemusí sa na to pýtať na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Teda je zrejmé, že súd nadbytočne robí prietahy v konaní pričom základnou povinnosťou konajúceho sudcu ako i súdu je taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastníci konania obrátili na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Uvedená povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 odsek 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Treba tiež poukázať na to, že sudca je podľa § 117 odsek 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP v znení účinnom v relevantnom čase, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Ďalej treba poukázať i na to, že doručovanie písomností vydaných počas súdneho konania je upravené ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a preto súd pri predvolávaní účastníkov, na to, aby zabezpečil ich účasť na pojednávaní, predvolanie súd mal doručiť všetkým účastníkom konania ako i ich právnym zástupcom a nie iba právnym zástupcom, pokiaľ sa súd odvoláva na to, že sa účastníci nedostavili, tak nepostačilo sa informovať od ich právnych zástupcov na dôvod, ale skúmať, či došlo k prevzatíu predvolania a pokiaľ účastník predvolanie prevzal, tak súd mohol pojednávať i bez prítomnosti účastníka, ktorý o konaní pojednávania mal vedomosť. Pre prípad, že súd si chcel zachovať autoritu a rešpekt u účastníkoch konania, tak konajúci sudca mal povinnosť skúmať dôvodnosť neprítomnosti a pri zistení nedostatočných dôvodov, alebo že ignoroval byť prítomný a súd

prítomnosť účastníka vyžadoval, tak súd mal uložiť účastníkovi, ale aj právnenému zástupcovi poriadkovú pokutu. Pokiaľ súd tak nekonal, tak sám súd sa pričínal na prieťahoch v konaní. V danom prípade je treba tiež poukázať na Nálezy ústavného súdu, ktorými boli riešené otázky doručovania: I. ÚS 18/04 Sb. 35, I. ÚS 560/03 Sb. 37, II. ÚS 138/07 Sb. (...)

Predseda Okresného súdu v Nových Zámkoch vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa uvádza, že dňa 9. decembra 2011 voči zamietavému uzneseniu z čísla listu 558 bolo doručené odvolanie navrhovateľov v 5. a 6 rade, tak súd doručil listiny tlmočníčke za účelom ich prekladu. Ako bolo uvedené vyššie, tak tento úkon bol nadbytočný, ale za povšimnutie stojí, že tlmočník v uloženej lehote nepredložil preklad listín a napriek súd mu vyplatil odmenu bez krátenia za prieťahy. Treba si povšimnúť aj tú skutočnosť, že dňa 30.10.2012 navrhovatelia v 5. a 6 rade písomne požiadali o vydanie predbežného opatrenia, resp. oznámenie, čo bráni tomu, že o ňom doposiaľ nebolo rozhodnuté. Na to dňa 04.12.2012 doručil navrhovateľ v 5. rade písomnú sťažnosť na nečinnosť súdu, ktorá bola riešená odpoveďou pod Spr 1578/12 a 1579/12. Konajúci sudca úpravou zo dňa 07.06.2013 predložil spis na Krajský súd Nitra. Teda pokiaľ dňa 9. decembra 2011 bolo podané odvolanie navrhovateľov v 5. a 6 rade voči zamietavému uzneseniu z čísla listu 558, tak do dňa, keď konajúci sudca predložil spis na Krajský súd Nitra, teda do 7. júna 2013 uplynulo 546 dní. S poukazom na to, že prevažná časť úkonov vykonaných konajúcim sudcom bola nadbytočná, tak je možné postup konajúceho sudcu definovať ako prieťahy v konaní.

Ďalej je treba poukázať na to, že predseda Okresného súdu v Nových Zámkoch vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa uvádza, že Krajský súd Nitra, uznesením 25Co 23/13-865 zo dňa 31.07.2013 uznesenie súdu, ktorým bol odmietnutý návrh navrhovateľa v 5. rade na nariadenie predbežného opatrenia zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie o zamietnutí návrhu odporcu 4. rade potvrdil a súčasne odvolanie odporcu v 4. rade proti uzneseniu o zamietnutí návrhu odporcu v 4. rade na ustanovenie opatrovníka odmietol. Spis bol vrátený tunajšiemu súdu 26.08.2013. Úpravou zo dňa 30.08.2013 bolo predmetné uznesenie uložené doručiť účastníkom konania. Okrem toho bol tlmočník prísom zo dňa 13.09.2013 požiadaný o pretlmočenie predmetného uznesenia. Tlmočník na základe urgencie súdu predložil pretlmočené uznesenie spolu s vyúčtovaním

odmeny dňa 13.12.2013. Ako vyššie bolo uvedené úkony súvisiace s prekladom a s doručovaním do USA boli nadbytočné úkony a spôsobili ďalšie prietahy v konaní.

Ďalej je treba poukázať na to, že predseda Okresného súdu v Nových Zámkoch vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa uvádza, že navrhovatelia v 5. a 6. rade predložili do spisu dňa 23.12.2013 žiadosť o urýchlené rozhodnutie o predbežnom opatrení, tak konajúci sudca zo dňa 30.12.2013 uložil pretlmočené uznesenie odoslať odporcovi v 1. rade do USA. Ako vyššie bolo uvedené úkony súvisiace s prekladom a s doručovaním do USA boli nadbytočné úkony a spôsobili ďalšie prietahy v konaní, ktoré sú dôvodom, že doteraz nebolo vo veci samej právoplatne rozhodnuté, napriek tomu, že od podania návrhu, teda od 19. júla 2004 do 8. decembra 2014 uplynulo takmer desať a pól roka teda 3.794 dní.

Treba podotknúť, že účelom civilného konania je zabezpečiť účastníkovi ochranu jeho práv a oprávnených záujmov. Vyplýva to z práva každého na súdnu a inú právnu ochranu, ktoré je zakotvené v ústavnom zákone číslo 460/1992 Zb., Ústava Slovenskej republiky v platnom znení (ďalej len „Ústava SR“). Z doterajšieho postupu Okresného súdu v Nových Zámkoch je zrejmé, že ochranu jeho práv a oprávnených záujmov účastníkov nie je zaistená nakoľko doterajšie konanie svedčí o neefektívnosti konania a pri podrobnom rozbere jednotlivých úkonov konajúceho sudcu vrátane nariadenia pojednávaní ako i odročovaní pojednávaní je zrejmé, že nekonal razantne a vôbec nereagoval na neúčast' účastníkov konania na väčšine nariadených pojednávaní, ktoré z týchto dôvodov boli odročené, pričom ani v jednom prípade nevyužil poriadkové opatrenie podľa § 53 OSP, ktoré mal k dispozícii. Obdobne je možné vytykať postup konajúceho súdu v prípade konania o predbežnom opatrení. Napriek tomu, že konajúci sudca obdržal od Krajského súdu v Nitre spis spisovej značky 6 C 129/2004, už v auguste 2013, v ktorom bolo i uznesenie 25Co 23/13-865 zo dňa 31.07.2013 v ktorom bolo uvedené, že návrh navrhovateľov v piatom a v šiestom rade, obsahoval všetky náležitosti na vydanie predbežného opatrenia. Napriek tomu konajúci sudca doteraz nevydal predbežné opatrenie, týmto nekonaním sa vo veľkej miere pričínil o prietahy v doterajšom súdnom konaní a má veľký podiel na vzniknutých prietahoch.

S poukazom na uvedené navrhujem, aby II. senát Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod spisovou značkou II. ÚS 527/2014, rozhodol v súlade s § 30 odsek 2 Zákona o Ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania o sťažnosti sťažovateľa a vyhovel sťažnosti sťažovateľa a aby vo veci samej vyslovil tento nález :

1. Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] (...) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, boli postupom konajúceho sudcu Okresného súdu v Nových Zámkoch v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 129/2004, porušené, tým, že súd vo veci samej doteraz nerozhodol a spôsobuje prietahy vo veci samej a preto by mal byť Okresný súd v Nových Zámkoch zaviazaný Ústavným súdom Slovenskej republiky v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 129/2004 urýchlene konať a rozhodnúť.

2. Z dôvodov, že doterajšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sa minuli účinkov a Okresný súd v Nových Zámkoch vo veci spisovej značky 6 C 129/2004 nerešpektoval, napriek tomu, že bol nútený doterajším sťažovateľom vyplatiť primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch a to vo výške 12.000,- €, preto Ústavný súd v zmysle § 56 odsek 4 a 5 zákona č. 38/1993 v znení neskorších zákonov priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch za jemu spôsobenú ujmu v bode 1 tohto článku, v sume 10.000,- €, (slovom desať tisíc eur), ktorú je povinný Okresný súd v Nových Zámkoch zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia sťažovateľa, ktoré súvisia so zastupovaním sťažovateľa na Ústavnom súde Slovenskej republiky, právnym zástupcom sťažovateľa JUDr. Ing. Karolom Kocsisom, vo výške 413,91 € (za tri úkony a za trikrát režijný paušál podľa Vyhlášky č. 655/ 2004 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách advokátov). Teda 130,16 € za jeden úkon t. j. za tri úkony 390,48 €, za prevzatie a príprava zastúpenia a za písomné podanie na Ústavný súd SR a za vypracovanie a zaslanie stanoviska sťažovateľa

k vyjadreniu predsedu Okresného súdu v Nových Zámkoch, trikrát režijný paušál po 7,81 € t. j. 23,43 €, spolu odmena advokáta za právne zastúpenie sťažovateľa 413,91 €.»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde sp. zn. 6 C 129/2004:

Namietané konanie začalo 19. júla 2004, keď bol okresnému súdu doručený návrh na „určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nadobudnutého vydržaním a na jeho trpenie“. Po zámenách v účastníkoch konania ku koncu roku 2014 účastníkmi napadnutého konania boli 1. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca v 1. rade“), 2. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa v 2. rade“), 3. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobca v 3. rade“), 4. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobkyňa vo 4. rade“), 5. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobca v 5. rade“) a 6. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobkyňa v 6. rade“) proti 1. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný v 1. rade“), 2. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný v 2. rade“), 3. [REDAKOVANÉ], 4. obec [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná vo 4. rade“), 5. Slovenský pozemkový fond (ďalej aj „žalovaný v 5. rade“) a 6. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná v 6. rade“).

Okresný súd po vykonaní procesných úkonov vo vzťahu k účastníkom konania na pojednávaní uskutočnenom 20. októbra 2006 vyhlásil rozsudok vo veci samej, pričom po podaní odvolania zo strany odporcov bol súdny spis 20. decembra 2006 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“), ktorý svojím uznesením sp. zn. 7 Co 325/2006 z 13. septembra 2007 zrušil rozsudok okresného súdu z 20. októbra 2006 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (22. septembra 2007).

Okresný súd prípisom z 30. januára 2008 vyzval sťažovateľa, aby v lehote 15 dní odstránili nedostatky návrhu v zmysle uznesenia krajského súdu z 13. septembra 2007 a aby presne špecifikovali právo, prechodu ktorého sa domáhajú.

Okresný súd uznesením z 22. mája 2008 pripustil zmenu petitu navrhnutú podaním sťažovateľa z 28. marca 2008.

V ďalšom priebehu konania sa pojednávania nariadené na 20. jún 2008, 19. september 2008, 11. október 2008 a 18. december 2008 neuskutočnili, pričom okresný súd ich odročoval bez bližšieho odôvodnenia a prijatia poriadkových opatrení.

Okresný súd uznesením č. k. 6 C 129/2004-341 z 5. februára 2009 pripustil zámenu účastníkov konania, pričom odporcom v 3. rade sa stal sťažovateľ.

Pojednávanie nariadené na 25. jún 2009 sa neuskutočnilo, bolo odročené na neurčito, pričom okresný súd konštatoval, že sa nedostavili odporcovia v 1., 2., 3., 5. a 6. rade, ktorí majú doručenie predvolania vykázané, a nedostavili sa ani odporcovia vo 4. a v 7. rade, ktorí doručenie predvolania vykázané nemali.

Okresný súd 3. júla 2009 nariadil termín pojednávania na 10. september 2009, ktoré sa neuskutočnilo z dôvodu, že sa nedostavil nikto z účastníkov a ani ich právni zástupcovia, pričom iba právna zástupkyňa sťažovateľa svoju neúčasť písomne ospravedlnila.

Neuskutočnili sa ani pojednávania nariadené na 19. október 2009, 24. november 2009, 15. január 2010 a 26. február 2010, pričom okresný súd iba konštatoval neúčasť niektorého z účastníkov konania bez využitia hrozby, resp. uplatnenia poriadkového opatrenia podľa § 53 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Pojednávanie nariadené na 30. marec 2010 sa uskutočnilo a po vypočutí odporcov v 3. a vo 4. rade bolo odročené „za účelom poskytnutia lehoty na mimosúdne riešenie veci“.

Pojednávanie uskutočnené 9. augusta 2010 bolo odročené na neurčito na vykonanie ohliadky na mieste samom, ktorú okresný súd nariadil na 8. september 2010.

Okresný súd po dvoch neuskutočnených pojednávaniach nariadených na 22. november 2010 a 14. január 2011 rozhodol uznesením z 13. apríla 2011, ktorým pripustil, aby do konania namiesto odporcov v 1. a 2. rade vstúpil ako odporca v 1. rade účastník s bydliskom v USA, a ďalším uznesením z toho istého dňa vyzval [REDAKOVANÉ], aby odstránil nedostatky podaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 5. apríla 2011. Odporcovia v 2. rade podali návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorý bol okresnému súdu doručený 26. apríla 2011.

Okresný súd 15. novembra 2011 vydal tri uznesenia. Prvým uznesením pribral do konania tlmočníčku z anglického jazyka, druhým odmietol návrh [REDAKOVANÉ] na nariadenie predbežného opatrenia a tretím uznesením vyzval odporcov v 2. rade na doplnenie ich návrhu z 21. apríla 2011 na nariadenie predbežného opatrenia.

Okresný súd uznesením zo 16. novembra 2011 zamietol návrh odporcu vo 4. rade zo 6. júna 2011 na nariadenie predbežného opatrenia a uznesením z 18. novembra 2011 zamietol návrh odporcu vo 4. rade na ustanovenie opatrovníka pre odporcu v 1. rade. Žalovaná vo 4. rade (obec [REDAKOVANÉ]) podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 16. novembra 2011, ktoré bolo okresnému súdu doručené 9. decembra 2011 a v ten istý deň bolo okresnému súdu doručené aj jeho ďalšie odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 18. novembra 2011.

Žalovaná vo 4. rade podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 16. novembra 2011 (doručené 9. decembra 2011). Tlmočníčka z anglického jazyka ustanovená uznesením okresného súdu z 15. novembra 2011 bola poverená vykonaním prekladu uznesenia okresného súdu z 13. novembra 2011, ktorým namiesto odporcov v 1. a 2. rade do konania ako žalovaný v 1. rade vstúpil [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] s trvalým pobytom v USA.

Ustanovená tlmočníčka podaním doručeným okresnému súdu 30. januára 2012 oznámila, že úradný preklad nemôže vykonať zo zdravotných dôvodov.

Okresný súd uznesením zo 16. apríla 2012 pribral do konania nového tlmočníka.

Okresný súd zaslal 16. mája 2012 zo súdneho spisu žalobu a tiež uznesenie z 13. apríla 2011, ktorým pripustil do konania žalovaného v 1. rade, na účel ich prekladu ustanovenému tlmočníkovi, aby tieto preložil do 30 dní (v uznesení zo 16. apríla 2012 bolo stanovené, že tlmočník má preklad vykonať do 21 dní, pozn.). Dňa 17. mája 2012 okresný súd vykonal identický procesný úkon, aký urobil 16. mája 2012 (tlmočníkovi bola táto výzva doručená tiež 2x, a to 22. a 23. mája 2012, pozn.).

██████████ spolu s manželkou (žalobkyňou v 6. rade) 25. júna 2012 navrhovali, aby okresný súd „vypustil“ z konania žalovanú v 6. rade, ktorej podiel na sporných nehnuteľnostiach odkúpili. Okresný súd 16. júla 2012 zaslal podanie ██████████ a jeho manželky (žalobkyne v 6. rade) na vyjadrenie jeho právnej zástupkyňi, aby oznámila, či aj „... navrhovatelia v 1., 2., 5., a 6. rade...“ berú späť žalobu voči žalovanej „... v 7. rade...“ (okresný súd vo výzve nesprávne označil účastníkov konania, pretože podľa jeho uznesenia zo 16. apríla 2012 boli ██████████ a jeho manželka žalobcami v 5. a 6. rade, a nie v 3. a 4. rade, obdobne ██████████ bola žalovanou nie v 7. rade, ako to uviedol okresný súd, ale bola žalovanou v 6. rade, pozn.). Právna zástupkyňa ██████████ 7. augusta 2012 oznámila súdu, že žalobcovia v 1., 2., 3. a 4. rade súhlasia, aby žalovaná v 6. rade „vystúpila z konania“, súčasne okresný súd urgoval u ustanoveného tlmočníka zaslanie preložených listín. Napriek uvedenému okresný súd 8. augusta 2012 vyzval právnu zástupkyňu ██████████ a spol., aby odpovedala na výzvu zo 16. júla 2012, a to, aby oznámila, či „navrhovatelia v 1., 2., 5., a 6. rade. berú návrh na začatie konania proti odporkyni v 7. rade, ██████████, späť“. Právna zástupkyňa ██████████ a spol. 17. augusta 2012 oznámila, že na výzvu okresného súdu už reagovala 7. augusta 2012 s tým, že upozornila aj na pochybenie v označení účastníkov konania, a tiež vyjadrila počudovanie nad tým, prečo ju okresný súd opätovne vyzýva na späťvzatie žaloby voči žalovanej v 6. rade, keď ██████████ a žalobkyňa v 6. rade žalobu nezobrali späť, ale žiadali, aby žalovaná v 6. rade z konania vystúpila a aby na jej miesto vstúpil nový vlastník sporného pozemku, pretože vecné bremeno malo byť zriadené k nehnuteľnosti, a nie k osobe. Okresný súd 12. septembra 2012 vyzval právnu zástupkyňu žalobcu v 5. rade a spol., aby oznámila mená osôb, ktoré majú vstúpiť do konania namiesto žalovanej

v 6. rade. Rovnako urgoval tlmočníka na predloženie prekladu zaslaných listín. Tlmočník tejto výzve vyhovel 24. septembra 2012.

Právna zástupkyňa žalobcu v 5. rade a spol. 2. októbra 2012 súdu oznámila, že zmenu účastníkov konania nenavrhovala, a teda ani neoznamuje mená osôb, ktoré by mali vstúpiť do konania na strane žalovanej v 6. rade.

Žalobkyňa v 6. rade 30. októbra 2012 urgovala rozhodnutie okresného súdu o jej návrhu zo 7. apríla 2012 na vydanie predbežného opatrenia a tiež žiadala, aby žalovanému v 1. rade, ktorý je štátnym príslušníkom USA, bol ustanovený opatrovník, súčasne žalobca v 5. rade a žalobkyňa v 6. rade navrhovali vykonanie dôkazov (napr. vypočutie svedkov) a samostatným podaním žalobca v 5. rade urgoval rýchlosť konania.

Okresný súd 6. novembra 2012 oznámil žalobcovi v 5. rade a žalobkyni v 6. rade, že vo veci nemôže konať, pretože spis je na ústavnom súde (z ústavného súdu bol však spis vrátený okresnému súdu už 2. novembra 2012, pozn.). Dňa 12. novembra 2012 okresný súd uznesením rozhodol o odmene tlmočníka.

Okresný súd 1. február 2013 uznesením zamietol návrh žalobcov v 3. a 4. rade na vydanie predbežného opatrenia. Dňa 12. marca 2013 právna zástupkyňa žalobcu v 5. rade oznámila súdu, že ona ako splnomocnená právna zástupkyňa aj žalobcov v 3. a 4. rade žiadny návrh na vydanie predbežného opatrenia nepodala, a teda sa k uzneseniu z 1. februára 2013 nebude vyjadrovať, pričom tiež upozornila, že zrejme takýto návrh nepodali ani žalobcovia v 3. a 4. rade, ako to vyplýva z uznesenia z 1. februára 2013, ale ho zrejme podal žalobca v 5. rade a žalobkyňa v 6. rade.

Okresný súd 15. marca 2013 dopytom adresovaným mestu Štúrovo zisťoval adresu pobytu žalobcov v 3. a 4. rade. Mesto Štúrovo 26. marca 2013 oznámilo súdu vyžiadané údaje. Dňa 2. apríla 2013 okresný súd vyzval mesto Štúrovo na oznámenie „mien, priezvisk a adries pobytu rodinných príslušníkov“ žalobcov v 3. a 4. rade. Okresnému súdu boli 8. apríla 2013 vrátené nedoručené zásielky s uznesením z 1. februára 2013, ktoré boli adresované žalobcom v 3. a 4. rade, s poznámkou, že ich pobyt je „neznámy“. Dňa 9. apríla 2013 mesto Štúrovo oznámilo súdu, že žalobcovia v 3. a 4. rade sú stále prihlásení na trvalý pobyt v meste, a tiež oznámilo adresy ich detí.

Právna zástupkyňa žalobcu v 5. rade a spol. 11. apríla 2013 urgovala nariadenie pojednávania a tiež upozornila, že uplynuli dva roky, odkedy vstúpil do konania žalovaný v 1. rade, a dosiaľ sa k veci nevyjadril. Dňa 16. apríla 2013 okresný súd vyzval syna a dcéru žalobcov v 3. a 4. rade, aby oznámili adresu svojich rodičov.

Dňa 18. apríla 2013 okresný súd oznámil právnej zástupkyňi žalobcu v 5. rade a spol. dôvody, kvôli ktorým nie je možné nariadiť pojednávanie (okresný súd oznámil, že nevie doručiť uznesenie z 1. februára 2013 žalobcom v 3. a 4. rade, a v tomto smere ju požiadal ako ich právnu zástupkyňu o súčinnosť, okresný súd tiež podotkol, že preložené listiny spolu s výzvou na vyjadrenie boli žalovanému v 1. rade do USA doručené 27. decembra 2012, a tiež podotkol, že spis je potrebné predložiť na odvolacie konanie krajskému súdu na konanie o odvolaní žalovaného vo 4. rade proti uzneseniu z 18. novembra 2011, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na ustanovenie opatrovníka žalovanému v 1. rade.

Dňa 24. apríla 2013 syn žalobcov v 3. a 4. rade oznámil súdu, že nevie, kde sa jeho rodičia zdržiavajú, a že sú „bezdomovci“.

Spis bol 20. jún 2013 predložený krajskému súdu na odvolacie konanie proti uzneseniu z 18. novembra 2011. Krajský súd uznesením sp. zn. 25 Co 203/2013, sp. zn. 25 Co 204/2013 a sp. zn. 25 Co 205/2013 z 13. júla 2013 zrušil uznesenie okresného súdu z 15. novembra 2011, ktorým bol zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia, na predbežné zabezpečenie prechodu k jeho nehnuteľnosti, a čo sa týka tohto návrhu, krajský súd vrátil vec okresnému súdu, súčasne okresný súd potvrdil uznesenie okresného súdu zo 16. novembra 2011, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného vo 4. rade na vydanie predbežného opatrenia, a napokon krajský súd odmietol odvolanie žalovaného vo 4. rade proti uzneseniu z 18. novembra 2011, ktorým okresný súd zamietol jeho návrh na ustanovenie opatrovníka pre žalovaného v 1. rade. Dňa 13. septembra 2013 okresný súd zaslal uznesenie krajského súdu z 13. júla 2013 tlmočníkovi na jeho preklad do anglického jazyka pre žalovaného v 1. rade. Tlmočník prevzal uvedené uznesenie krajského súdu 14. novembra 2013.

Zákonný sudca 4. decembra 2013 urgoval preklad predmetného uznesenia u tlmočníka. Dňa 13. decembra 2013 tlmočník doručil okresnému súdu preklad uznesenia krajského súdu č. k. 25 Co 205/2013-865 spolu s vyúčtovaním za prekladateľský úkon.

Dňa 23. decembra 2013 žalobcovia v 5. a 6. rade podali žiadosť „o urýchlené rozhodnutie o predbežnom opatrení“.

Dňa 22. januára 2014 okresný súd uznesením č. k. 6 C 129/2004-935 priznal prekladateľovi odmenu za prekladateľské úkony. Zákonný sudca 24. februára 2014 vyzval [REDAKOVANÉ] (žalobcu v 2. rade), aby oznámil súdu, či [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (odporca v 1. rade) „má naďalej pobyť na adrese [REDAKOVANÉ], USA“, keďže neprebral zásielku súdu. Dňa 30. apríla 2014 [REDAKOVANÉ] oznámil súdu, že odporca v 1. rade má adresu: „[REDAKOVANÉ] USA“.

Dňa 12. mája 2014 súd zaslal zásielku odporcovi v 1. rade na oznámenú adresu v USA. Okresný súd 2. júla 2014 vyzval žalobcov v 1. a 2. rade, aby oznámili, či „naďalej trvajú dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia“. Právna zástupkyňa žalobcov v 1. a 2. rade na výzvu súdu reagovala 21. júla 2014.

Okresný súd 30. júla 2014 vyzval žalobcov v 3., 4., a 5. rade, aby oznámili, či „naďalej trvajú dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia“. Dňa 5. augusta 2014 bola súdu vrátená zásielka určená pre žalobcov v 3. a 4. rade. Zákonný sudca 8. augusta 2014 vykonal lustráciu pobytu žalobcov v 3. a 4. rade v registri obyvateľov.

Dňa 21. augusta 2014 žalobcovia v 5. a 6. rade odpovedali na výzvu súdu z 30. júla 2014 a doložili prílohy k svojmu vyjadreniu.

Okresný súd 26. augusta 2014 požiadal Mestský úrad v Štúrove o oznámenie pobytu žalobcu v 3. rade ([REDAKOVANÉ]) a žalobkyne vo 4. rade ([REDAKOVANÉ]). Dňa 9. septembra 2014 Mestský úrad v Štúrove reagoval na výzvu súdu. Okresný súd 8. októbra 2014 dostal odpoveď na lustráciu pobytu žalobcov v 3. a 4. rade v registri obyvateľov.

Okresný súd 10. októbra 2014 vyzval žalobkyňu v 6. rade, aby oznámila adresu pobytu svojich rodičov – žalobcu v 3. rade a žalobkyne vo 4. rade. Dňa 16. októbra 2014 bola súdu vrátená zásielka určená pre žalobkyňu v 6. rade.

Dňa 2. marca 2015 okresný súd vyzval [REDAKOVANÉ], aby oznámila adresy žalobcov v 3. a 4. rade. Vzhľadom na to, že adresátka na uvedenú výzvu nereagovala, okresný súd uznesením ustanovil žalobcom v 3. a 4. rade opatrovníčku [REDAKOVANÉ].

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či vo veci o určenie práva vecného bremena prechodu cez pozemok postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 129/2004 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd sa stotožnil s názorom ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 50/2012 (na ktoré sa neskôr poukazuje aj v rozhodnutiach ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 383/2012 a III. ÚS 118/2013), ktorý konštatoval, že spory o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu viažucemu sa na nehnuteľnosť patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, a zároveň pripustil určitú mieru faktickej zložitosti namietaného konania (v súčasnom štádiu konania najmä kvôli potrebe doručovania písomností do cudziny), avšak uvedená skutočnosť nemôže okresný súd zbaviť zodpovednosti za stav, v akom sa namietané konanie nachádzalo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa (ktorý je od 5. februára 2009 v procesnom postavení žalovaného v 3. rade) v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní

k zbytočným prieťahom. Napokon vo vzťahu k sťažovateľovi ani predseda okresného súdu nepoukázal na jeho nesúčinnosť alebo iné správanie, ktoré by spomaľovalo napadnuté konanie.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v preskúmvanej veci, pričom v zásade sa stotožňuje so závermi štvrtého senátu vyjadrenými v náleze sp. zn. IV. ÚS 50/2012 z 10. mája 2012 (toto hodnotenie si neskôr osvojil aj tretí senát vo svojich rozhodnutiach sp. zn. III. ÚS 383/2012 z 23. októbra 2012 a sp. zn. III. ÚS 118/2013 z 11. júna 2013), ktorý už raz konštatoval, že postup okresného súdu v namietanom konaní bol poznačený najmä neefektívnosťou, ako aj nesústredenosťou. Keďže podrobné dôvody neefektívnej práce a nesústredenej činnosti okresného súdu sú tomuto súdu a aj sťažovateľovi dobre známe, ústavný súd sa nimi už opätovne nezaoberal, a v tomto smere preto nemohol akceptovať vyjadrenie okresného súdu, že okresný súd v danej veci konal bez prieťahov.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Pokiaľ ide o postup okresného súdu v období po poslednom náleze ústavného súdu (11. júna 2013), ústavný súd poukazuje iba na to, že napriek uvedeným rozhodnutiam ústavného súdu, v ktorých bolo okresnému súdu prikázané aj konať bez zbytočných prieťahov, postup okresného súdu bol opätovne poznačený neefektívnosťou a nesústredenosťou. V situácii, ak konanie trvá tak dlho, ako aj v danom prípade (viac ako 10 rokov), nemožno pripustiť, aby tlmočenie jednoduchých písomností trvalo štyri mesiace (od 23. mája 2012 do 24. septembra 2012) a o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktoré má v okolnostiach danej veci kľúčový význam pre viacerých účastníkov konania, nebolo od 5. apríla 2011 až do podania tejto ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté. Faktom je, že okresný súd už raz o uvedenom návrhu na vydanie predbežného opatrenia

rozhodol, jeho rozhodnutie však bolo uznesením krajského súdu č. k. 25 Co 203/2013-865 zrušené pre zásadné pochybenia súdu (návrh na predbežné opatrenie nepodal len žalobca v 5. rade, ale aj žalobkyňa v 6. rade atď.). Na rozhodovanie o predbežnom opatrení pritom ustanovenie § 75 ods. 4 OSP ustanovuje 30 dní, teda v danom prípade lehota na vydanie predbežného opatrenia je prekročená už takmer päťdesiatnásobne.

Uvedená neefektívna a nesústredená činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože opakovane súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že ústavný súd už v napadnutom konaní opakovane prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy konať vo veci bez zbytočných prieťahov, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 €, pričom aj keď do napadnutého konania vstúpil 5. februára 2009, poukázal najmä na svoj dlhotrvajúci stav právnej neistoty.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, ako aj vzhľadom na to, že ústavný súd vo vzťahu k napadnutému konaniu už 3 x vyslovil porušenie základného práva účastníkov na bezprieťahové konanie, a opakovane sa ukázalo, že neúčinne prikázal okresnému súdu postupovať bez zbytočných prieťahov, považuje pre sťažovateľa za primerané zadosťučinenie vo výške 2 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 1. septembra 2013 a spísanie ústavnej sťažnosti z 23. decembra 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu

zo 7. decembra 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2014 patrí odmena v sume 134 € a režijný paušál 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 417,98 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015